Provincie Zeeland
Abdij 6 4331BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118631011
IBAN NL08 BNGH 0285010557

Stichting Faunabeheer Eenheid Zeeland
t.a.v.
Postbus 46
4460 BA Goes

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Definitief besluit op aanvraag omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteit voor uitvoeren faunabeheer vos in diverse Natura 2000-gebieden	833889		

Middelburg, 30 oktober 2026

Geachte heer/mevrouw,

Op 8 juli 2026 hebben wij van u een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1, lid 1, onder e, van de Omgevingswet (hierna: Ow). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van vossenbeheer in broedvogelkerngebieden in diverse Natura 2000-gebieden. De ontvangst van deze aanvraag is op 14 augustus 2026 bevestigd. In deze brief maken wij onze voorgenomen beslissing op uw aanvraag bekend.

Definitief besluit
Wij hebben besloten dat er geen omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1, lid 1, onder e, Ow nodig is voor het uitvoeren van vossenbeheer in de diverse broedvogelkerngebieden gedurende de periode van afgifte van dit besluit tot en met 31 augustus 2031.

Nu wij van oordeel zijn dat u geen omgevingsvergunning nodig heeft op grond van artikel 5.1, lid 1, onder e, Ow betekent dit dat wij uw aanvraag positief weigeren. De motivering van dit besluit vindt u in de bijlage ‘Overwegingen’. Alle relevante wet- en regelgeving waar dit besluit op is gebaseerd en waaraan is getoetst vindt u in bijlage 1.

Onderstaande documenten liggen ten grondslag aan en maken deel uit van dit besluit:
- Aanvraag, inclusief begeleidend schrijven, opgesteld door Faunabeheereenheid Zeeland (hierna: FBE), d.d. 8 juli 2026 ons kenmerk: 833889-01;
- Voortoets Vossen- en Rattenbeheer Natura 2000 Kerngebieden kust- en weidevogels, opgesteld door SNKecoadvies, d.d. 26 juni 2026, ons kenmerk: 833889-02;
- Brief opgesteld door FBE voor beheer tijdens damhertenbeheer Haringvreter, d.d. 23 juli 2026, ons kenmerk: 833889-03.

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Natura 2000-activiteit uit de Omgevingswet en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Mogelijk zijn er voor de activiteiten waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van toepassing. Wij wijzen u erop dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw project alsnog een omgevingsvergunning voor andere activiteiten uit de Omgevingswet vereist kan zijn. Daarnaast moet u altijd voldoen aan de zorgplicht.

Disclaimer
Dit besluit (de positieve weigering) bevat een beoordeling op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht of het beleid wijzigingen, kan dat tot gevolg hebben dat aan dit besluit (de positieve weigering) geen rechten meer kunnen worden ontleend.

Procedure
Op deze procedure is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) toegepast.

Gedurende de periode van terinzagelegging van 2 september 2026 tot en met 13 oktober 2026 is iedereen in de gelegenheid gesteld om schriftelijk of mondeling een zienswijze met betrekking tot de ontwerp-omgevingsvergunning in te dienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg. Tevens heeft publicatie plaatsgevonden via:

- www.zeeland.nl/publicaties-en-bekendmakingen/provinciaal-blad-en-bekendmakingen;
- www.officielebekendmakingen.nl.

Tegen het ontwerpbesluit zijn drie zienswijzen ingediend. Voor de inhoudelijke behandeling verwijzen wij op naar bijlage 2 ‘Nota van antwoord’ bij dit besluit. Deze zienswijzen hebben geleid tot wijzigingen van het besluit.

Tegen dit besluit staat beroep open zoals in het besluit onder “rechtsmiddelen” is aangegeven. De kennisgeving van het definitieve besluit kan eveneens worden geraadpleegd via de bovengenoemde media.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.

Beroep
Bent u het niet eens met dit besluit? En raakt dit besluit uw belangen? Dan kunt u beroep instellen bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant. U richt uw beroep aan team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. U moet hiervoor griffierecht betalen.

In het beroepschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum waarop u het beroepschrift schrijft;
- tegen welk besluit u beroep instelt (stuur als het kan een kopie van het besluit mee);
- waarom u het niet eens bent met het besluit; en
- uw handtekening.

Het beroepschrift moet u binnen zes weken indienen. Deze termijn begint te lopen op de dag na bekendmaking van het besluit. Als u het beroepschrift niet op tijd heeft ingediend, is het mogelijk niet-ontvankelijk. Dit betekent dat uw beroepschrift niet inhoudelijk wordt behandeld.

Voor meer informatie of digitale indiening kijkt u op www.rechtspraak.nl of https://mijn.rechtspraak.nl.

Voorlopige voorziening
Tijdens de beroepsprocedure blijft het besluit geldig. Is er sprake van een spoedeisende situatie? Dan kunt u een voorlopige voorziening aanvragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant. U richt het verzoek aan team bestuursrecht, Postbus 90006,4800 PA Breda. U moet hiervoor griffierecht betalen. Meer informatie vindt u op www.rechtspraak.nl of https://mijn.rechtspraak.nl.

1. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

1. Vergunningaanvraag

U heeft een aanvraag om een omgevingsvergunning, ingediend voor het uitvoeren van vossenbeheer in broedvogelkerngebieden in diverse Natura 2000-gebieden. Het voorgenomen beheer wordt verder beschreven in de voortoets (ons kenmerk: 833889-02).

De ontvangst van deze aanvraag is op 14 augustus 2026 bevestigd. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 833889. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij u op 14 augustus 2026 in de gelegenheid gesteld om tot en met 31 augustus 2026 de aanvraag aan te vullen. Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 20 augustus.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist. De aanvraag is dan ook verder in behandeling genomen. De termijn voor het nemen van het besluit is opgeschort vanaf 15 augustus 2026 tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld.

2. Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten (hierna: GS) van de provincie waarin de aangevraagde handeling plaatsvindt, zijn het bevoegde gezag om op de omgevingsvergunningaanvraag te besluiten. De handelingen vinden geheel binnen de grenzen van de provincie Zeeland plaats. GS van Zeeland zijn daarom bevoegd om op uw aanvraag een besluit te nemen. Er zijn geen nadelige gevolgen op Natura 2000-gebieden buiten de provincie Zeeland, waardoor instemming van andere Nederlandse provincies niet aan de orde is.

3. Vergunningplicht

Op grond van artikel 5.1, lid 1, onder e, Ow geldt een omgevingsvergunningsplicht voor een Natura 2000-activiteit. In Bijlage bij artikel 1.1 Ow, onderdeel A. is een Natura 2000-activiteit als volgt gedefinieerd:

"*activiteit, inhoudende het realiseren van een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied;*".

Volgend uit de bovenstaande definitie zijn activiteiten niet vergunningsplichtig wanneer dit direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-activiteit. Dit betreffen de zogenaamde beheermaatregelen. In haar uitspraak van 15 mei 2025 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2025:2198) haar beoordelingskader vastgesteld om te bepalen of een activiteit valt onder de uitzondering van de vergunningsplicht beheermaatregelen in Natura 2000-gebieden. Bij de beoordeling dienen de volgende vragen beantwoord te worden:

a) Wat het project of de activiteit inhoudt;
b) Of het project dan wel de activiteit daadwerkelijk bijdraagt aan het behalen van de instandhoudingsdoelen van een gebied; en
c) Of dit ook het hoofddoel is van het project of de activiteit.

Uitsluitend wanneer het antwoord positief is op vraag b. en c. valt een activiteit onder vergunningsvrijstelling voor een Natura 2000-activiteit als een beheermaatregel.

a) Wat houdt het project in?

De aanvrager is voornemens om vossenbeheer uit te voeren in diverse broedvogelkerngebieden, conform het faunabeheerplan Vos 2026 – 2031 (hierna: FBP). Het vossenbeheer zal plaatsvinden binnen de volgende Natura 2000-gebieden:

- Yerseke en Kapelse Moer;
- Westerschelde & Saeftinghe; specifiek de Plaskreek, Zuidgors en Schor van Ossenisse;

- Krammer Volkerak; specifiek de eilanden tussen de Slikken van de Heen en plaat van de Vliet;
- Veerse Meer; specifiek Kwistenburg, Middelplaten en Haringvreter;
- Oosterschelde; specifiek het Verdronken land van Zuid-Beveland, Koude- en Kaarspolder en Deesche watergang.

Het vossenbeheer behelst het afschot van vossen (*Vulpes vulpes*) ter bescherming van wilde flora en fauna, in het specifiek ter bescherming van weide- en kustbroedvogels. Voor de activiteiten die hiervoor worden uitgevoerd, wordt verwezen naar het FBP en de door ons verleende omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit met zaaknummer: 763329.

b) Draagt het project dan wel de activiteit daadwerkelijk bij aan het behalen van de instandhoudingsdoelen van een gebied?

In de Natura 2000-beheerplannen van de betrokken Natura 2000-gebieden is geen vrijstelling opgenomen voor de omgevingsvergunningplicht voor een Natura 2000-activiteit voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit. Uit de uitspraak van 15 mei 2025 van de Afdeling over beheermaatregelen (ECLI:NL:RVS:2025:2198) blijkt dat het niet noodzakelijk is dat een activiteit opgenomen is als beheermaatregel in het Natura 2000 beheerplan om onder de vergunningsvrijstelling van de omgevingsplicht van een Natura 2000-activiteit te vallen.

<u>Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden en effect predatie vos</u>

Binnen de Natura 2000-gebieden staan de instandhoudingsdoelstellingen voor diverse gekwalificeerde weide- en kustbroedvogels, zoals de bontbekplevier, strandplevier, visdief, noordse stern, kluut en grutto, al langere tijd onder zware druk. Uit broedvogelmonitoren, gebiedsevaluaties en nestcamerabeelden blijkt dat predatie van eieren en kuikens door de vos één van de voornaamste limiterende factoren is voor het behalen van een toereikend broedsucces. In veel van de aangewezen kerngebieden ligt de feitelijke reproductie van deze soorten structureel onder de kritische drempel die nodig is voor populatiebehoud.

Het vossenbeheer dat overdag wordt uitgevoerd op basis van de landelijke vrijstelling, is in de praktijk onvoldoende om de predatiedruk in de kwetsbare broedvogelkerngebieden effectief te verlagen. De vos is immers overwegend nachtactief en past zijn foerageergedrag snel aan op menselijke aanwezigheid overdag. Om deze reden is voor het nachtelijke beheer reeds een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten verleend. Om de predatiedruk daadwerkelijk tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen, is het echter nodig om het beheer ook effectief uit te kunnen voeren binnen de aangewezen broedvogelkerngebieden in Natura 2000-gebieden. Het achterwege laten van dit voorgenomen aanvullende beheer leidt tot een aanhoudend laag broedsucces, het verlaten van broedlocaties door gekwalificeerde broedvogelsoorten en het niet behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden.

Het voorgenomen aanvullende vossenbeheer heeft als primair doel het verlagen van de predatiedruk ter plaatse van de belangrijkste broedlocaties. Uit de voortoets (ons kenmerk: 833889-02) volgt dat de voorgestelde maatregelen op de volgende manieren bijdragen aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen:

- Verhoging van het voortplantingssucces. Door het wegnemen of sterk verminderen van de predatiedruk uit de directe nabijheid van de broedkolonies en nesten gedurende de kritieke periode voorafgaand aan en tijdens het broedseizoen (januari t/m juni), stijgt het percentage eieren dat succesvol uitkomt en het aantal kuikens dat vliegvlug wordt.
- Herstel van populatiestructuren. Een structureel hoger broedsucces is noodzakelijk om de achteruitgang van de lokale en regionale populaties van kwetsbare kust- en weidebroedvogels te stoppen en om te buigen naar een duurzame populatieomvang en gunstige staat van instandhouding, conform de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogelrichtlijn.

<u>Gebiedsspecifieke onderbouwing per Natura 2000-gebied</u>

I. Westerschelde & Saeftinghe (o.a. Plaskreek, Zuidgors en Schor van Ossenisse)

De kwalificerende broedvogelsoorten voor dit gebied zijn de Kluut (A132), Bontbekplevier (A137), Strandplevier (A138), Visdief (A193) en Dwergstern (A195). Uit monitoringsgegevens en gebiedsevaluaties blijkt dat platen en eilanden (zoals het Schor van Ossenisse) nauwelijks nog tot een succesvol broedresultaat komen door een hoge predatiedruk van vossen. De predatiestress leidt ertoe dat platen en schorren tijdelijk of definitief worden verlaten door broedkolonies. Het doelgericht

wegnemen van predatoren in de directe omgeving rondom de broedlocaties is van belang om deze kerngebieden als geschikt broedgebied te herstellen.

II. Veerse Meer (o.a. Kwistenburg, Middelplaten en Haringvreter)

De kwalificerende broedvogelsoorten voor dit gebied zijn de Visdief (A193), Kleine mantelmeeuw (A183), Aalscholver (A017) en Lepelaar (A034). De vestiging van de vos op de eilanden (zoals de Middelplaten) heeft aantoonbaar geleid tot het stagneren van het voortplantingssucces en het lokaal verdwijnen van de broedkolonie van de Lepelaar en Kleine mantelmeeuw. Omdat vossen makkelijk oversteken via ondieptes, is uitsluitend preventief rasteren op de eilanden niet toereikend. Gericht beheer voorafgaand aan en tijdens de vestigingsfase (januari t/m april) zijn nodig voor kolonieherstel.

III. Oosterschelde (o.a. Verdronken land van Zuid-Beveland, Koude- en Kaarspolder, Deesche watergang)

De kwalificerende broedvogelsoorten voor dit gebied zijn de Kluut (A132), Bontbekplevier (A137), Strandplevier (A138), Visdief (A193) en Noordse stern (A194). De binnendijkse inlagen en zilte graslanden vormen sleutelgebieden voor kustbroedvogels. Door de langgerekte dijkstructuren gebruiken vossen de dijken als structurele looproutes om binnendijkse nesten en eieren 's nachts leeg te roven. Dit leidt tot een reproductieresultaat dat onder het drempelniveau voor populatiebehoud ligt.

IV. Krammer-Volkerak (o.a. Eilanden tussen Slikken van de Heen en Plaat van de Vliet)

De kwalificerende broedvogelsoorten voor dit gebied zijn de Kluut (A132), Visdief (A193), Zwartkopmeeuw (A176) en Zilvermeeuw (A184). De geïsoleerde broedeilanden bieden bij wisselende waterstanden of lage waterpeilen onvoldoende natuurlijke bescherming tegen zwemmende vossen. Eén enkele aanwezige vos op een eiland kan een complete kolonie Zwartkopmeeuwen of Visdieven binnen enkele nachten laten mislukken.

V. Yerseke en Kapelse Moer

De kwalificerende broedvogelsoorten voor dit gebied zijn de Grutto (A156) en Tureluur (A162). Dit open graslandcomplex bergt een van de belangrijkste populaties weidevogels in het deltagebied. De predatiedruk in de polderstructuur is echter dusdanig hoog dat het legsel- en kuikensucces ontoereikend is voor populatiebehoud. Predatorenbeheer vóór de aanvang van het broedseizoen (januari–maart) is nodig om te voorkomen dat vestigende paartjes direct hun eerste legsel verliezen.

c) Is dit ook het hoofddoel van het project of de activiteit?

De door ons verleende omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit d.d. 16 december 2025 (ons kenmerk: 763329) voor het uitvoeren van schadebestrijding vos is verleend op grond van het wettelijk belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats (wettelijk grondslag artikel. 8.74l lid 1 sub b onder 1° Besluit kwaliteit leefomgeving). Er zijn geen andere wettelijke grondslagen ten grondslag gelegd aan dit besluit. Hierdoor is aangetoond dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen het hoofddoel is van de voorgenomen activiteit.

Conclusie

Gelet op de bovenstaande overwegingen worden de vragen b. en c. uit het beoordelingskader van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State voor beheermaatregelen bevestigend beantwoord. Hiermee wordt de aangevraagde activiteit, zijnde het vossenbeheer in de diverse Natura 2000-gebieden, gekwalificeerd als een beheermaatregel. Hiermee is de aangevraagde activiteit niet vergunningsplichtig op grond van artikel 5.1 lid 1 onder e Ow en wordt de aanvraag positief geweigerd.

Overige wet- en regelgeving

Wij wijzen u er op dat voor de uitvoering van deze activiteit mogelijkerwijs ook andere toestemmingen benodigd zijn op grond van andere wet- en regelgeving. Bij de bovenstaande beoordeling is uitsluitend beoordeeld of de vergunningsplicht op grond van artikel 5.1 lid 1 onder e Ow van toepassing is op deze activiteit.

BIJLAGE 1. Van toepassing zijnde artikelen uit stelsel Omgevingswet

Ow = Omgevingswet
Ob = Omgevingsbesluit
Bal = Besluit activiteiten leefomgeving
Bkl = Besluit kwaliteit leefomgeving

Omschrijving	**Artikelen**	**Inhoud artikelen**
Omgevingsvergunningplicht	Art. 5.1 lid 1 Ow	Artikel 5.1 Ow 1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten: ….. e. een Natura 2000-activiteit …..
Bevoegdheid intrekken omgevingsvergunning	18.10, eerste en vierde lid Ow 8.103 eerste lid Bkl	Artikel 18.10 Ow 1. Het bevoegd gezag kan een beschikking geheel of gedeeltelijk intrekken als in strijd met die beschikking of met de voor de activiteit waarvoor de beschikking is gegeven, geldende regels is of wordt gehandeld. …. 4. Het bevoegd gezag kan een beschikking ook geheel of gedeeltelijk intrekken: a. als de beschikking is gegeven op basis van een onjuiste of onvolledige opgave van gegevens, b. in gevallen als bedoeld in artikel 5.37, derde lid: als de activiteit wordt verricht door een ander dan degene aan wie de omgevingsvergunning is verleend. Artikel 8.103 Bkl 1. Het bevoegd gezag trekt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit in ieder geval in of wijzigt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit in ieder geval, als dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn. ……
Bevoegdheid GS om te beslissen	Artikel 5.10 lid 1 onder e Ow	Artikel 5.10 Ow 1. Bij algemene maatregel van bestuur worden voor de volgende activiteiten gevallen aangewezen waarin gedeputeerde staten op de aanvraag beslissen: …..

		e. Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten …..
Afstemmen met ander bestuursorgaan (waaronder andere provincie of land)	Artikel 2.2 lid 1 Ow	Artikel 2.2 Ow 1. Een bestuursorgaan houdt bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet rekening met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen en stemt zo nodig met deze andere bestuursorganen af
Doel van de wet	Artikel 1.3 Ow	Artikel 1.3 Ow Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang: a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.
Passende beoordeling plicht	Artikel 16.53c Ow	Artikel 16.53c Ow 1. Voor een plan of een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn maakt het bestuursorgaan dat het plan vaststelt, de aanvrager van de betrokken omgevingsvergunning, of het bevoegd gezag voor het projectbesluit een passende beoordeling als bedoeld in artikel 6, derde lid, van die richtlijn, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied. 2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, als: a. het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan of project, of b. het plan deel uitmaakt van een ander plan, mits voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.

Alleen vergunningverlening indien uit passende beoordeling blijkt dat het kan	Artikel 8.74b Bkl (project)	Artikel 8.74b Bkl 1. Voor zover een aanvraag om een omgevingsomgevingsvergunning betrekking heeft op een Natura 2000-activiteit, wordt de omgevingsomgevingsvergunning alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de wet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. 2. In afwijking van het eerste lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, de omgevingsvergunning worden verleend, als is voldaan aan de volgende voorwaarden: a. er zijn geen alternatieve oplossingen;\ b. het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. 3. Als het project significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het tweede lid, onder b, de voorwaarde dat het project nodig is vanwege: a. argumenten die verband houden met de gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; of b. andere dwingende redenen van groot openbaar belang, als de procedure van artikel 10.6d van het Omgevingsbesluit is toegepast.
Zorgplicht	11.6 Bal	Artikel 11.6 Bal 1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht: a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen; b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen

		zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd. 2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat: a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen; b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten; c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen; d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen; e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2. Nota van antwoord

Er zijn drie zienswijzen op het ontwerpbesluit ontvangen. Deze zienswijzen hebben geleid tot wijzigingen van het besluit. Onze reactie op deze zienswijzen kunt u terugvinden in de ‘Nota van antwoord’ in deze bijlage. De zienswijzen zijn opgenomen onder vermelding van het zaaknummer ter referentie, waarbij iedere zienswijze is samengevat op inhoudelijk standpunten.

Zaaknummer 845670		
Nummer en samenvatting	**Beantwoording**	**Conclusie**
Punt 1. Ontwerpbesluit is niet zorgvuldig genomen. Ontwerpbesluit pagina 1, 3e paragraaf noemt "damhertenbeheer in het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen” terwijl het gaat over de vossen.	Dit betreft een verschrijving in de tekst van het ontwerpbesluit, die de rechtmatigheid niet aantast. Uit de stukken blijkt duidelijk dat het gaat om vossenbeheer. Dit is in het definitieve besluit gecorrigeerd.	Dit onderdeel leidt wel tot wijzigingen.
Punt 2. Geen vrijstelling N2000 vergunningsplicht Indiener stelt dat vossenbeheer in de Zeeuwse Natura 2000-beheerplannen niet is genoemd als beheermaatregel en dat de activiteit daarom vergunningsplichtig is op grond van de Omgevingswet. Daarnaast vindt zij het toepassen van de uitzondering uit de uitspraak van de Raad van State te "kort door de bocht", omdat die casus ging over vernattings-maatregelen in de Oostvaardersplassen onder de Wet natuurbescherming.	Uit de uitspraak van 14 mei 2025 (ECLI:NL:RVS:2025:2198) van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt expliciet dat een beheermaatregel niet van tevoren in een vastgesteld Natura 2000-beheerplan hoeft te staan om juridisch aan te merken als een beheermaatregel. Wél is de ecologische onderbouwing van belang. Het hoofddoel van het vossenbeheer is het verlagen van predatiedruk van vossen om het broedsucces van kwalificerende aangewezen kust- en weidebroedvogelsoorten te herstellen. De activiteit dient dus direct bijdrage aan het behalen van de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden waar het plaats vindt. GS is daarom van mening dat zij terecht concludeert dat er sprake is van een beheermaatregel en dat de vergunningaanvraag op deze gronden positief geweigerd dient te worden.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.
Punt 3. Onderbouwing noodzaak vossenbeheer is onvoldoende **Punt 3a.** Vossen vormen één van de drukfactoren voor de achteruitgang van de kust- en weidevogels maar niet duidelijk gemaakt is hoe belangrijk deze is. **Punt 3b.** Ook is niet onderbouwd waarom alle andere drukfactoren niet beheerd kunnen worden. Er is bijvoorbeeld	**Punt 3a.** Voor zover de noodzaak relevant is ter onderbouwing van de beheermaatregel ter behaling van de Natura 2000-instandhoudingsdoelen, blijkt uit de voortoets dat predatie door vossen aantoonbaar een limiterende factor is. Uit broedvogelmonitoring en ecologische evaluaties van de betrokken Natura 2000-gebieden blijkt dat predatie door de vos een limiterende factor is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Predatie op eieren en kuikens voorkomt structureel dat beschermde	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

geen inzet op diervriendelijk beheer zoals het verbeteren van geschikte leefgebieden bijvoorbeeld het extensiveren van de landbouw.	weide- en kustbroedvogels het noodzakelijke voortplantingssucces behalen wat nodig is voor populatiebehoud. **Punt 3b.** Het beoordelen van 'andere bevredigende oplossingen' en ‘preventieve maatregelen’, maakt geen onderdeel uit van het wettelijke toetsingskader voor een Natura 2000-activiteit (gebiedsbescherming) of de kwalificatie van een handeling als beheermaatregel onder de Omgevingswet. Deze verplichting tot het overwegen van alternatieven en preventieve middelen behoort bij de beoordeling van een omgevingsvergunning voor een *flora- en fauna-activiteit* (soortenbescherming). Deze toetsing is in de onderhavige Natura 2000-procedure niet aan de orde.	
Punt 4. Eerder is een omgevingsvergunning verleend voor 2026-2031 over dezelfde gebieden. Betrokken locaties overlappen met eerdere genoemde locaties waarvoor een besluit tot vergunningverlening is genomen op 16 dec 2025 (Zaaknr 763329). Deze betreft het afschot van vossen binnen de grenzen van de "broedvogelkerngebieden" en "landbegrenzing van WBE Schouwen Duiveland".	Het besluit van 16 december 2025 (zaaknr. 763329) betreft een omgevingsvergunning voor een *flora- en fauna-activiteit*, oftewel een vergunning voor het (mogen) doden van de vos in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst, oftewel de nacht. Het onderhavige besluit (zaaknr. 833889) heeft betrekking op de beoordeling of er een omgevingsvergunning nodig is voor een Natura 2000-activiteit (gebiedsbescherming), oftewel voor het uitvoeren van de activiteit binnen de grenzen van de Natura 2000-gebieden Westerschelde & Saeftinghe, Veerse Meer, Oosterschelde, Krammer-Volkerak, Yerseke en Kapelse Moer. De vergunning van december 2025 geeft de FBE toestemming voor het beheer, maar voor de uitvoering binnen Natura 2000-gebieden moet eerst getoetst worden of de aangevraagde activiteit aangemerkt kan worden als een beheermaatregel zoals volgt uit de definitie van Natura 2000-activiteit zoals opgenomen in bijlage 1 van de Omgevingswet en de uitspraak van 14 mei 2025 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In de voortoets is onderbouwd dat het vossenbeheer een positieve bijdrage levert aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. Hiermee is de aangevraagde activiteit direct verband houdt met en daarnaast ook nodig is voor het beheer van de desbetreffende Natura 2000-	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

	gebieden. Hierdoor is GS van mening dat er geen omgevingsvergunning benodigd is voor de Natura 2000-activiteit. Er is dus geen sprake van tegenstrijdige of dubbele besluiten, maar van een juridisch correcte afstemming van de verschillende, benodigde toestemmingen voor het afschot van vossen.	
Punt 5. Significant negatieve effecten op de N2000 gebieden worden genoemd in de Voortoets Extra verkeersbewegingen leidt tot stikstof en heeft "een niet uit te sluiten effect" op de habitats. Nachtelijk aanwezigheid aan de randen van deze gebieden en betreding door personen en honden in deze gebieden, leidt tot verstoring van broedvogels en niet-broedvogels. De N2000 gebieden zijn beschermde natuurgebieden en bedoeld voor rust en foerageren.	Zoals hierboven reeds aangegeven hebben wij de aangevraagde activiteit gekwalificeerd als beheermaatregel, waardoor voor deze activiteit niet de beoordeling plaatsvindt of de activiteit al dan niet significant negatieve effecten heeft op de desbetreffende Natura 2000-gebieden. Op grond van het beoordelingskader (aandachtspunt 2 volgend uit rechtsoverweging 6) dat volgt uit de rechtspraak (uitspraak 14 mei 2025) van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake beheermaatregelen zijn wel de gevolgen van de maatregel op de (andere) instandhoudingsdoelstellingen van de desbetreffende Natura 2000-gebieden in beeld gebracht. Uit deze ecologische beoordeling volgen de volgende conclusies: **Stikstofdepositie:** De verkeersbewegingen voortvloeiend uit dit project gaan geheel op in het heersende verkeersbeeld van de desbetreffende wegen. Voor deze verkeersbewegingen hoeft om die reden geen AERIUS-berekening opgesteld te worden. Significant negatieve effecten veroorzaakt door stikstofemissies (en de daaruit volgende stikstofdeposities) van deze verkeersbewegingen kunnen dan ook op voorhand uitgesloten worden. **Verstoring van (broed)vogels:** De Voortoets onderzoekt potentiële verstorende factoren uitvoerig en concludeert dat negatieve effecten op overige instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten kunnen worden: • *Geluidsverstoring:* Er wordt verplicht gebruik gemaakt van kogel- en luchtdrukwapens met geluidsdempers, waardoor het geluid beperkt blijft tot een minimale, niet-verstorende plof. Bovendien is het aantal schoten gemaximaliseerd (max. 20 schoten per gebied per seizoen).	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

	• *Optische verstoring en licht:* Er wordt uitsluitend gewerkt met warmtebeeldapparatuur. • *Betreding en honden:* Betreding vindt uitsluitend te voet plaats. Om de verstoring zoveel mogelijk te reduceren zijn de voorgenomen werkzaamheden gelimiteerd naar twee veldbezoeken per week in de periode 1 januari tot en met 30 juni. Bouwjacht met aangelijnde honden vindt uitsluitend overdag plaats in de winterperiode (1 januari tot 1 maart), dus *voor* het broedseizoen. • *Bufferzones:* Afschot en aanzitten vinden plaats op minimaal 300 meter afstand van vastgestelde broedgevallen en hoogwatervluchtplaatsen (HVP's). Gelet op het bovenstaande zijn wij van mening de effecten op overige instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten kunnen worden dan wel zodanig gering zijn dat de positieve effecten van de beheermaatregel opwegen tegen de eventuele negatieve effecten.	
Punt 6. Er zijn geen voorschriften mogelijk voor het beheer van vossen in N2000 Door de afwijzing van de vergunningplicht zijn er geen voorschriften mogelijk over aan te houden bufferzones tijdens de activiteiten in N2000 gebieden (wel genoemd in de voortoets). 2 Er zijn ook geen voorschriften mogelijk over tijden van betreding, geluidniveau's van geweren, lichtsterkte, gebruik van honden, toepassen van vangkooien etc. Dit is niet zorgvuldig.	Het voorgenomen besluit betreft een weigering van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit omdat de activiteit wordt aangemerkt als een vergunningsvrije beheermaatregel. Omdat het besluit een weigering van de vergunningsaanvraag inhoudt en dus inderdaad géén vergunning is, biedt het wettelijk stelsel van de Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht geen juridische grondslag om voorschriften aan het besluit te verbinden. Het verbinden van voorschriften aan een afwijzend besluit is niet mogelijk. Het ontbreken van vergunningsvoorschriften betekent echter niet dat de uitvoering vrijblijvend is. De kwalificatie van de activiteit als beheermaatregel geldt uitsluitend voor zover de werkzaamheden worden uitgevoerd overeenkomstig de uitgangspunten en werkwijzen zoals neergelegd in de aanvraag en bijhorende documenten. Indien wordt afgeweken van deze vastgelegde werkwijze, sluit de feitelijke uitvoering niet langer aan bij de beoordeelde activiteit. In dat geval vervalt de grondslag van de huidige beoordeling en zal een herbeoordeling moeten plaatsvinden.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

	Aanvullend moet er bij de uitvoering van het beheer, altijd worden voldaan aan de voorschriften zoals opgenomen in de vergunning voor het afschot van vos, geregistreerd onder zaaknummer 763329. Daarnaast geldt dat de uitvoerder ook zonder vergunningvoorschriften te allen tijde wettelijk gebonden is aan de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden op grond van artikel 11.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Deze zorgplicht verplicht eenieder die een activiteit uitvoert in of nabij een Natura 2000-gebied om alle preventieve maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen voor de natuurwaarden te voorkomen.	
Conclusie Hierbij vraag ik u het besluit van de afwijzing in te trekken en een nieuw besluit te nemen over de vergunningverlening.	De aangevoerde argumenten geven geen aanleiding tot het herzien of intrekken van het ontwerpbesluit. • Het besluit is inhoudelijk zorgvuldig voorbereid en de kennelijke verschrijving wordt gecorrigeerd. • De juridische grondslag voor de positieve weigering van de aanvraag als beheermaatregel is in lijn met artikel 5.1 lid 1 onder e in samenhang met bijlage 1 behorende bij Omgevingswet en de jurisprudentie van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2025:2198). • De ecologische noodzaak is helder aangetoond. • Uit de Voortoets blijkt dat significant negatieve effecten op beschermde natuurwaarden zijn uitgesloten. • De zorgvuldigheid en bescherming van de gebieden zijn geborgd via de verplichte werkwijze, het Faunabeheerplan en de wettelijke zorgplicht. Gedeputeerde Staten kunnen het voorgenomen besluit om de aanvraag omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit af te wijzen (positieve weigering) dan ook definitief vaststellen.	Dit onderdeel leidt wel tot wijzigingen.

Zaaknummer 847313		
Nummer en samenvatting	**Beantwoording**	**Conclusie**
Punt 1. Onvoldoende gebiedsspecifiek gemotiveerd waarom vossenbeheer buiten de vergunningplicht valt **Punt 1a.** Vossenbeheer wordt in het ontwerpbesluit aangemerkt als noodzakelijk Natura 2000-beheer, maar hiervoor ontbreekt een concrete onderbouwing per gebied. Het is onvoldoende om enkel te stellen dat vossen in het algemeen een drukfactor vormen voor kust- en weidebroedvogels. **Punt 1b.** GS dient per Natura 2000-gebied inzichtelijk te maken welke instandhoudingsdoelstelling met het vossenbeheer wordt gediend, welke soorten daadwerkelijk door vossenpredatie onder druk staan, hoe groot die druk is en waarom het voorgestelde beheer voor het behalen van de betreffende instandhoudingsdoelstellingen noodzakelijk is. **Punt 1c.** In de stukken wordt verwezen naar jurisprudentie over maatregelen die direct verband houden met of nodig zijn voor Natura 2000-beheer. Dat uitgangspunt kan echter niet zonder nadere motivering worden vertaald naar iedere vorm van actief populatiebeheer. Het afschieten van vossen (inclusief avond-/nachtactiviteiten, voertuigen, verlichting, menselijke aanwezigheid en mogelijk honden) kan zelf ook effecten hebben op beschermde natuurwaarden. Een beoordeling per gebied is daarom van belang.	**Punt 1a.** Voor zover de noodzaak relevant is ter onderbouwing van de beheermaatregel ter behaling van de Natura 2000-instandhoudingsdoelen, blijkt uit de voortoets dat predatie door vossen aantoonbaar een limiterende factor is. Uit broedvogelmonitoring en ecologische evaluaties van de betrokken Natura 2000-gebieden blijkt dat predatie door de vos een limiterende factor is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Predatie op eieren en kuikens voorkomt structureel dat beschermde weide- en kustbroedvogels het noodzakelijke voortplantingssucces behalen wat nodig is voor populatiebehoud. **Punt 1b.** De noodzaak en de gebiedsspecifieke onderbouwing zijn uitgewerkt in de voortoets (ons kenmerk: 833889-02). In hoofdstuk 4 van de voortoets zijn de instandhoudingsdoelstellingen per Natura 2000-gebied uiteengezet. De gebiedsspecifieke onderbouwing en effectenbeoordeling zijn opgenomen in hoofdstuk 5. **Punt 1c.** Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 5.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.
Punt 2. Relatie met de geldende Natura 2000-beheerplannen is onvoldoende duidelijk Uit de ter beschikking gestelde informatie blijkt onvoldoende duidelijk of en op welke wijze het voorgenomen vossenbeheer in de geldende Natura 2000-beheerplannen van de betrokken gebieden als noodzakelijke beheermaatregel is opgenomen en beoordeeld. GS moet daarom per gebied aangeven:	In haar uitspraak van 15 mei 2025 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2025:2198) haar beoordelingskader vastgesteld om te bepalen of een activiteit valt onder de uitzondering van de vergunningsplicht beheermaatregelen in Natura 2000-gebieden. Bij de beoordeling dienen de volgende vragen beantwoord te worden: a) Wat het project of de activiteit inhoudt; b) Of het project dan wel de activiteit daadwerkelijk bijdraagt aan het behalen van de instandhoudingsdoelen van een gebied; en	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

• welke Natura 2000-instandhoudingsdoelstelling het vossenbeheer dient; • of het vossenbeheer in het geldende beheerplan is opgenomen of daarin ecologisch is beoordeeld; • op welke gegevens de noodzaak van het beheer is gebaseerd; • en hoe rekening wordt gehouden met andere beschermde soorten, habitats en rustfuncties in hetzelfde gebied.	c) Of dit ook het hoofddoel is van het project of de activiteit. Uitsluitend wanneer het antwoord positief is op vraag b. en c. valt een activiteit onder vergunningsvrijstelling voor een Natura 2000-activiteit als een beheermaatregel. Uit de rechtspraak van de Raad van State volgt dat het niet verplicht of noodzakelijk is dat een beheermaatregel vooraf is opgenomen of uitgewerkt in het vastgestelde Natura 2000-beheerplan. Bepalend is uitsluitend of de activiteit in de praktijk voldoet aan bovenstaande criteria. Natura 2000-gebieden kennen een verscheidenheid aan instandhoudingsdoelen voor verschillende habitattypen en soorten. Het is niet vereist dat een beheermaatregel alle doelen van een gebied tegelijkertijd dient. Zoals in de voortoets is onderbouwd, levert deze beheermaatregel een bijdrage aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de kwalificerende kust- en weidebroedvogelsoorten. Aangezien het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen het hoofddoel is van de voorgenomen activiteit, kwalificeert het vossenbeheer (ook zonder dat het expliciet in het beheerplan is opgenomen) als een vergunningvrije beheermaatregel.	
Punt 3. De voortoets benoemt zelf mogelijke effecten en verstoring **Punt 3a.** Volgens de voortoets worden effecten in verband gebracht met onder meer verkeersbewegingen, aanwezigheid en betreding door personen en honden en verstoring van broedvogels en niet-broedvogels. Er moet worden gemotiveerd waarom het beheer, ondanks deze effecten, toch zonder Natura 2000-vergunning mag worden uitgevoerd. **Punt 3b.** Bij deze beoordeling mag niet alleen worden gekeken naar de doelsoorten die men wil beschermen, maar moeten alle instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied worden meegenomen.	**Punt 3a.** Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 5. **Punt 3b.** Op grond van het beoordelingskader (aandachtspunt 2 volgend uit rechtsoverweging 6) dat volgt uit de rechtspraak (uitspraak 14 mei 2025) van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake beheermaatregelen zijn wel de gevolgen van de maatregel op de (andere) instandhoudingsdoelstellingen van de desbetreffende Natura 2000-gebieden in beeld gebracht. Zoals hierboven reeds aangegeven zijn wij van mening dat effecten op overige instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten kunnen worden	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

	dan wel zodanig gering zijn dat de positieve effecten van de beheermaatregel opwegen tegen de eventuele negatieve effecten.	
Punt 4. Het ontbreken van een afzonderlijke vergunning beperkt de mogelijkheid tot concrete, afdwingbare voorschriften Wanneer de aanvraag wordt afgewezen omdat geen Natura 2000-vergunning noodzakelijk wordt geacht, worden aan deze activiteit geen gebiedsspecifieke vergunningvoorschriften verbonden. Gelet op de verstorende effecten zijn voorschriften met betrekking tot de uitvoering en werkwijze, juist van belang. GS wordt verzocht wordt om aan te tonen via welk juridisch instrument dergelijke beschermingsvoorwaarden worden geborgd en gehandhaafd wanneer de activiteit buiten de Natura 2000-vergunningplicht wordt geplaatst.	Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 6.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.
Punt 5. Meerdere drukfactoren bepalen de toestand van weide- en kustbroedvogels De eigen natuurstukken van de Provincie Zeeland laten zien dat de achteruitgang van weidevogels niet aan één oorzaak kan worden toegeschreven. Naast predatie spelen onder meer verdroging, kwaliteit van graslanden, voedselbeschikbaarheid, inrichting en beheer van leefgebied en andere predatoren een rol. Deze informatie laat zien dat bescherming van weidevogels een samenhangend pakket van maatregelen vraagt. Tegen deze achtergrond is onvoldoende duidelijk waarom vossenbeheer als noodzakelijke beheermaatregel wordt aangemerkt.	Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 3a en 3b.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.
Punt 6. Predatie is onderdeel van het natuurlijke ecosysteem De vos is een inheemse predator en predatie is een natuurlijk proces. Dat predatie plaatsvindt, betekent niet automatisch dat sprake is van een onnatuurlijke situatie die beheer vereist.	Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 3a en 3b.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

GS wordt verzocht om de beoordeling niet uitsluitend te kijken naar predatie door de vos, maar tevens naar de vraag waarom de betreffende vogelpopulaties kwetsbaar zijn voor predatie en in hoeverre verbetering van leefgebied, waterhuishouding, rust, voedselbeschikbaarheid en broedgelegenheid die kwetsbaarheid structureel kan verminderen.		
Punt 7. Noodzaak, effectiviteit en verhouding tot andere maatregelen moeten concreet worden onderbouwd GS wordt verzocht om per Natura 2000-gebied en, waar relevant, per doelsoort inzichtelijk te maken: • welke drukfactoren het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen belemmeren; • welk aandeel of welke betekenis vossenpredatie daarin aantoonbaar heeft; • welke habitat-, hydrologische, preventieve en overige beheermaatregelen reeds worden uitgevoerd; • welke resultaten met die maatregelen worden bereikt; • welk concreet ecologisch effect van het voorgestelde vossenbeheer wordt verwacht; • en waarom minder verstorende vormen van predatiepreventie of gebiedsinrichting niet toereikend zijn of niet kunnen worden toegepast.	Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 3a en 3b.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.
Punt 8. Recente rechtspraak onderstreept het belang van onderzoek naar minder ingrijpende alternatieven Op 17 juli 2026 heeft de Rechtbank Den Haag uitspraak gedaan over een ontheffing voor het vangen en doden van vossen ter bescherming van meeuwenpopulaties in het havengebied van Rotterdam (ECLI:NL:RBDHA:2026:19629). De rechtbank oordeelde in deze zaak dat onvoldoende onderzoek was gedaan naar andere bevredigende oplossingen voor het vangen en doden van vossen. De rechtbank overwoog dat wanneer het doden van dieren geheel of	Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 3b.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

gedeeltelijk vermijdbaar is door geschikte en proportionele maatregelen, dergelijke maatregelen in de beoordeling moeten worden betrokken. GS wordt verzocht om te motiveren welke preventieve of minder verstorende maatregelen per gebied zijn onderzocht, welke daarvan reeds worden toegepast en waarom deze maatregelen niet of onvoldoende toereikend zouden zijn.		
Punt 9. Relatie met de eerder verleende vergunning voor vossenbeheer Op 16 december 2025 is volgens de beschikbare stukken reeds een besluit genomen over een vergunning voor vossenbeheer voor de periode 2026-2031 in onder meer Schouwen-Duiveland en diverse broedvogelkerngebieden. De onderhavige aanvraag heeft betrekking op onder andere Westerschelde & Saeftinghe, Veerse Meer, Oosterschelde, Krammer-Volkerak en Yerseke en Kapelse Moer. Hierdoor ontstaat een verschil dat nadere uitleg vraagt: voor vossenbeheer is immers eerder wel een omgevingsvergunning verleend, terwijl GS in dit besluit oordeelt dat een afzonderlijke Natura 2000-vergunning niet nodig is omdat het zou gaan om een noodzakelijke beheermaatregel. GS wordt verzocht te motiveren welke juridische en ecologische verschillen dit onderscheid rechtvaardigen, en inzichtelijk te maken in hoeverre de activiteiten, doelstellingen en gebieden uit beide besluiten elkaar overlappen.	Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 4.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.
Punt 10. Zorgvuldigheid van het ontwerpbesluit **Punt 10a.** In het ontwerpbesluit wordt volgens de ter inzage gelegde stukken op een plaats gesproken over "damhertenbeheer in het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen", terwijl de onderhavige procedure betrekking heeft op vossenbeheer.	**Punt 10a.** Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 1. **Punt 10b.** In hoofdstuk 4 van de voortoets zijn de instandhoudingsdoelstellingen per Natura 2000-gebied uiteengezet. De gebiedsspecifieke onderbouwing en effectenbeoordeling zijn opgenomen in hoofdstuk 5.	Dit onderdeel leidt wel tot wijzigingen.

Punt 10b. Dit roept de vraag op of de beoordeling volledig is toegespitst op het onderhavige vossenbeheer en de betrokken Natura 2000-gebieden.		
Conclusie en verzoek Uit het ontwerpbesluit blijkt onvoldoende dat voor alle betrokken Natura 2000-gebieden concreet is aangetoond dat het voorgenomen vossenbeheer zodanig direct verband houdt met of noodzakelijk is voor het beheer van die gebieden dat hiervoor geen afzonderlijke Natura 2000-omgevingsvergunning nodig is. GS wordt verzocht om het voorgenomen besluit te heroverwegen en de aanvraag inhoudelijk te beoordelen met inachtneming van alle relevante Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen.	Zie beantwoording op bovenstaande punten.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen.

Zaaknummer 847315		
Nummer en samenvatting	**Beantwoording**	**Conclusie**
Punt 1a. Ik maak mij zorgen over het afschieten van vossen in beschermde natuurgebieden en over het standpunt dat hiervoor geen aparte Natura 2000-vergunning nodig zou zijn. **Punt 1b.** Een vos is een inheemse diersoort en predatie hoort ook bij de natuur. Vossen eten onder andere vogels, kuikens en eieren. Dat betekent niet automatisch dat de vos bestreden moet worden wanneer het slecht gaat met weide- of kustvogels. Er zijn namelijk nog veel meer oorzaken waardoor deze vogels het moeilijk hebben. Denk aan verdroging, te weinig geschikt leef- en broedgebied, voedselgebrek en verstoring. Ook uit natuurstukken van de provincie blijkt dat meerdere factoren een rol spelen. Daarom moet worden gekeken naar het verbeteren en beschermen van het leefgebied van deze vogels en naar andere, minder ingrijpende maatregelen.	**Punt 1a.** Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 2. **Punt 1b.** Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 3a en 3b.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen
Punt 2. Daarnaast kan het vossenbeheer zelf voor verstoring zorgen. Voor het afschot moeten mensen beschermde natuurgebieden betreden en kunnen onder andere voertuigen, honden, verlichting en geweerschoten worden gebruikt.	Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording op de zienswijze met zaaknummer 845670, onder punt 5.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen
Conclusie en verzoek GS wordt verzocht opnieuw te beoordelen of het vossenbeheer zonder Natura 2000-vergunning mag plaatsvinden en duidelijk te onderbouwen waarom het afschieten van vossen in deze gebieden noodzakelijk is. Daarbij moet teven worden gekeken naar verbetering van het leefgebied en naar minder verstorende alternatieven.	Zie beantwoording hierboven.	Dit onderdeel leidt niet tot wijzigingen